



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 4. Sanctorum Patrum, & illustrium Doctorum testimonijs, eadem
doctrina confirmatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

præcipue tendit, quod optimè adnotauit D. Thom. in 4. dist. 49. q. 1. artic. 2. quaestione 3. ubi innuit, quod & si nomen vitæ directè pertineat ad substantiam, & naturam viuentis, iuxta illud Philosophi viuere viuentibus est esse. Tamen translaturum est (verba sunt D. Thom.) *nomen vitæ ad assignandam operationem, & secundum hunc modum vnusquisque illam operationem suam vitam reputat, cui maxime intendit, quasi ad hoc sit totum esse suum ordinatum.* Cùm igitur actualis contemplatio amorosa, sit proprium opus ad quod tendit anima, quæ ad illum sublimem transformationis in Deum statum accedit, meritò Mysticus noster Doctor, locutionem pertinentem ad substantiam talis animæ prædictæ operationi adaptauit, cumq; ratione gratiæ, seu insignis augmenti gratiæ existentis in substantia animæ, reperiatur substantialis Dei contactus in illa, specialisque modus præsentia substantialis Dei ad illam, meritò locutiones has ad explicandam prædictam operationem, quam tunc sublimiter exercet anima, adaptare potuit.

§. IV.

Sanctorum Patrum, & illustrium Doctorum testimonijs, eadem doctrina confirmatur.

Hæc autem substantialem contactum specialemque modum substantialis præsentia, & vnionis Dei ad animam, denotare voluerunt Sancti Patres, alijque Doctores Mystici, cum quibus consentit Venerabilis noster IOANNES, quando afferunt animam perfectam ad eum sublimitatis gradum peruenire, vt in Deum taliter transformetur, vt à se ipsa velut deficiens, tota in Deum conuertatur, & transmutetur.

17.

Ad hunc namque sensum loquens de hac intima vnione D. Bernardus in tractatu de diligendo Deo inquit: *Ed cetiè defecatio, & purior, quo in ea de proprio nihil iam admixtum relinquitur, eo suauior, & dulcior, quo totum diuinum est, quod sentitur, sic affici deficiari est.* Et tractatu de diligendo Deo hoc idem optimè explicuit idem Bernardus, sic inquit: *Quomodo stilla aqua multo infusa vino, deficere à se tota videtur, dum & saporem vini induit, & calorem: & quomodo ferrum igneum, & candens igni simillimum fit, pristina propriaque forma exatum: & quomodo solis luce persusus aer in eandem transformatur lumen claritatem, aded, vt non iam illuminatus, quam lumen ipsum esse videtur: sic omnem in sanctis humanam affectionem, quodam ineffabili modo, necesse erit à semet ipsa liquecere, atque in Deum transfundi voluntatem, alioquin quomodo omnia in omnibus erit, si in homine de homine quidquam supererit? Et de vita solitaria ad fratres de Monte Dei sic rem hanc optimè declarauit: *Super hanc autem, alia est adhuc similitudo Dei in tantum proprie propria, vt non iam similitudo, sed vnitas spiritus nomenetur, cum sit homo cum Deo vnus spiritus, non tantum vnitate volendi idem; sed ex prestiore quadam vnitate virtutis, aliud velle non valendi, dicitur autem**

22 2

hæc

B.
Joannis
a Cruce

Opera
mystica
NVI
124

hac vnitate spiritus, non tantum quia efficit eam, vel afficit ei spiritum hominis spiritus sanctus, sed quia ipse est spiritus sanctus deus charitas: cum per eum, qui est amor patris, & filij, & vnica, & suauitas, & bonum, & osculum, & amplexus, & quid quid commune potest esse amborum in summa illa vnitate veritatis, & veritate vnitatis; hoc idem homini suo modo fit ad deum, quod cum substantiali vnitate filio est ad patrem, vel patri ad filium, cum modo ineffabili in cogitabili, que fieri mereretur homo dei, non deus, sed tamen, quod deus est ex natura, homo ex gratia, &c.

18.

Hanc vnionem appellant doctores mystici, matrimonium spirituale, quod inter alios optime Magistra illa celestis, ac Doctrix Mystica THERESTA sic eleganter capite 2. Mansionis, 7. explicat: Occulta namque hac vnio peragitur in interiori anima centro (quod idem est ac in substantia animæ secundum mysticum nostrum doctorem) quod ipsum haud dubie est locus, vbi deus ipse commoratur; Apparet ergo Dominus in hoc anima centro sine vlla imaginaria, sed sola intellectuali visione, esto longe subtiliore & delicatior, quam ea qua hucusque dicta sunt; eo modo quo apostolis suis ianuis clausis apparuit, cum ipsis dixit Pax vobis. Est tam graue arcanum & gratia tam eminens, id quod deus ibi anima in instanti communicat, & maxima quam sentit voluptas, vt cui illam comparare nesciam, plura de hoc dicere queunt, quam (quantum intelligi potest) anima huius spiritum, iam vnium quid cum deo factum esse: qui (sicut & ipse spiritus est) amorem quo nos prosequitur demonstrare voluit, nonnullis hominibus declarans, quousque is se extendat, quo sic magnitudinem eius dilaudemus; quia sic placuit & voluit creatura se se vnire, vt quemadmodum duo coniuges tam coniuncti separari nequeunt, sic nec ipse ab ea disungi velit; hic perinde est ac si aqua de caelo in fluitum aut fontem aliquem caderet, vbi amba aqua ita vna fiunt, vt diuidi non possint, & discerni nequeant, quatenus sic aqua fluitans, quamam ea qua de caelo decidit. Est etiam, quemadmodum si medicus abquis riuus in vastum mare insisteret; neque enim iam vlla eius ab hoc sequstrandis appareratio; aut denique quemadmodum si in cubiculo aliquo dua fenestra forent, per quas in ipsum magna se lucis copia infunderet, qua licet diuisa & disunctim ingrediatur, vna tamen & eadem ambalux fiunt. Hic forsitan locum habebit illud apostoli. Qui adhæret deo, vnus cum eo spiritus efficitur; quantum scilicet ad diuinum istud Matrimonium; presupponit enim maiestatem eius iam per vnionem anima se coniunxisse. Vnde & addit: Mibi viuere Christus est & moti locrum: sic & anima mihi hic dicere posse videtur; hic enim est vbi papiliunculus, quem diximus ammoritur & quidem summo cum gaudio, cum eius vita iam sit Christus.

19.

Cum hac doctrina optime intelligitur tertium membrum diuisionis illius, triplicis spiritus, quam tradit Auctor libri de spiritu, & anima tom. 3. apud August. Ricardus in prolog. ad lib. de Trinit. & specialiter lib. 5. de contemplatione cap. 12. circa finem, & ex eis D. Bonauent. opuscul. de 7. itiner. æternit. dist. 3. primus scilicet gradus est spiritus in spiritu; secundus, spiritus supra spiritum; tertius spiritus sine spiritu. Et ab humano (dicit Ricardus loquens de 3. isto gradu) in diuinum videtur desicere, ita vt ipse iam non ipse.

Propter hanc rationem vnionem hanc nomine deificationis Nazianzenus; Deiformitatis autem titulo alij insigniuere, vt videre est apud Rosignol. lib. 5. de perfectione disciplinæ Christianæ capit. 24. simillimusque est ad hoc propositum dei, ad Augustinum lib. 7. confess. c. 10. qui deum sibi ita loquentem (loquendi modo)

du) audiuit: *Cibus sum grandium, cresce, & manducabis me, nec tu me in te mutabis sicut cibum carnis tue, sed tu mutaberis in me.*

Consentit Albertus Magnus de adherendo Deo, cap. 12. dicens: *Solus amor est, quo conuertimur ad Deum, transformamur in Deum, adhaeremus Deo, unimur Deo, & sumus vnus spiritus cum eo.* (Et inferius) *Nihil amore acutius, nihil subtilius, aut penetrabilius, nec quiescit, donec naturaliter totam amabiliter penetrauerit virtutem, & profunditatem, ac totalitatem, & vnum se vult facere cum amato, & si fieri potest hoc idem ipse fit, quod amatum* (Et inferius) *Est enim amor ipse virtutis vnitiua, & transformatiua, transformans amantem in amatum, & e contra, vt fit vnus amatorum in alterum, & e conuerso, in quantum intimitus potest, &c.* Quod idem late eodem cap. profequitur.

Accedit Dionysius Carthusianus de vita solitaria lib. 2. cap. 10. *Enim vero in transformatione hac ipsa mens in Deum, mens ipsa a se desuit, ac deficit, & se omnique sui, ac ceterorum demum proprietate relictis, in ipsam Deitatis superineffabilem, simplicissimam, interminabilemque abyssum, & inscrutabilem quoque inaccessiblemque caliginem mergitur, & demergitur, liquefit, & eliquefit, profundatur & de profundatur, & vt omnia simul diuina, annihilatur, & a se ipsa deperditur. Porro in Deo viuunt, itemque cum illo ab omni proprietate, commixtione, ac affectione nuda, pura, & libera existens, vnum efficitur, vnu spiritus, vna anima, vnum esse, vna felicitas, alteritatem namque non percipit. Quoniam in Deiformem simplicitatem meat, & intrahens Dei influxus, ac superducens contactus, animam a se alienat, & in alteritatem quamdam transponit: Non quod in omnibus hu natura, aut existentiis creatura muret, aut desinat, sed quia modus exaltatur, desicaturque qualitas.*

Circa argumentum hoc nimis longum esset recensere, quod D. Bonauentura habet itiner. 7. aeternitatis dist. 1. 2. 3. & 4. Rusbroch. de gradibus amoris gradu 7. cap. 14. & opusc. de vera contemplatione 1. cap. etiam 14. 26. & 27. & lib. de perfectione filiorum Dei cap. 14. quibus locis strictissime de hac vnione loquuntur, quorum doctrinam sequens Mysticus noster Doctor, saepe etiam in suis operibus non solum in loco, vnde haec propositio, quam elucidamus desumpta fuit, sed etiam in libro *quadragesima Cantuum*, Cant. 36. 37. & c. sublimem hanc, & strictam vnionem inter animam perfectam, & Dei substantiam assignat.

Ex quo patet, quam diuersa sit haec stricta vnio, quam Doctores Mystici, & cum eis Venerabilis noster IOANNES assignant, ab vnione, quam haeretici, qui Illuminati dicuntur stultè constituebant inter ipsorum, & Dei substantiam, siquidem hi constituebant vnionem per identitatem essentiae, & ita asseriebant se non indigere gratia, nihilque Deum sine illis operari posse, eo quod essent Dij per naturam, atque ita se creasse caelum, & terram, ac cetera omnia, esseque filios Dei Patris ex vi generationis aeternae, necnon Beatæ Virginis secundum generationem temporalem, aliasque huiusmodi infanias deductas ex illa vnitate per identitatem, quam inter Deum, & semetipsos constituebant affirmare non dubitabant, quos errores late refert, & explicat Rusbrochius lib. de vera contemplatione cap. 18. 19. 20. & 21. ab his ergo erroribus non minus, quam lux a tenebris distat doctrina Venerabilis nostri IOANNIS, & aliorum Doctorum Mysticorum, strictam illam vnionem inter substantiam Dei, & substantiam animæ constituentium; nullatenus enim vnionem per essentiam, &

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

identitatem constituere volumus (id namque absurdum, & stultum est, ipsique naturali lumini contrarium) sed solum illam specialem Dei præsentiam, & substantialem, specialemque modum unionis incitæ, substantialisque contactus inter Deum, & animam ex gratia habituali veluti dimanantem, quem in hoc cap. ex Theologorum doctrina explicuimus, quemque explicat Venerabilis noster IOANNIS in citat. lib. 40. Cantum Cantu 36. vers. 2. ubi postquam strictissime de hac ratione loquutus fuerat, asserens eandem esse Dei, & animæ perfectæ pulchritudinem, ut manifestius mentem suam declaret, sic subiungit: *Hæc est adoptio filiorum Dei, qui veraciter dicunt Deo, quod idem filius apud Ioannem dixit aeterno Patri his verbis. Omnia mea tua sunt, & tua mea sunt, illa quidem per essentiam, utpote Filius naturalis, nos per participationem, utpote filij adoptiui, sic dixit, non propter se tantum qui caput erat, sed etiam propter totum corpus suum mysticum, quod est Ecclesia. Quo nihil clarius pro totius huius rei explanatione dici potuit: ex quibus omnib. verissimus, & legitimus sensus propositionis, quæ elucidamus, satis apparet, totaque eius doctrina, & locutio stabilita, & confirmata manet.*

CAPVT XVII.

Elucidatur decima septima propositio, eiusque legitimus sensus ex communi Sanctorum Patrum doctrina demonstratur.

1. **P**ropositio decima septima habetur in libro, qui inscribitur, *Flam. na amoris viua*, Cant. 3. §. 7. ubi sic Mysticus noster Doctor loquitur.

Constituere in libertate serene pacis animam, eamque ab operationis sua iugum & seruitute libera, hæc enim est Aegyptiaca captiuitas, cum vniuersas istas operationes exercere paulo amplius sit, quam paleas ad coquendum lateres congregare, & ducere eam ad promissionis terram, quæ fluit lacte & melle.

2. Sensus huius propositionis manifestissime constat ex dictis supra in hoc 2. parte elucidationis cap. 4. ubi ex multis Mystici nostri Doctoris testimonijs euidenter demonstrauimus, nequaquam ipsum voluisse, operationes vitales ab anima, eiusque potentijs actiue elicitas in sublimi contemplationis statu excludere, imò tales operationes semper reperiri debere, expresse docuisse, sed solum voluisse excludere operationes proprias, id est, proprio labore, industria, acquisitione, discursu, modoque conaturali exercitas, ne tales operationes impedirent alias eleuationes, ac superioris ordinis ex diuina gratia, & peculiari Spiritus sancti motione supernaturali modo in illo sublimi statu elicendas, ut loco citato explicuimus. Hanc ergo doctrinam modo repetit in ea merito persistens, operationesque illas modo proprio laborioso, ac discursiuo elicitas, iugum, seruitutem, Aegyptique captiuitatem merito vocat, respectu illius status sublimis contemplationis, quem promissionis terræ comparat, in quo sine labore, ac propria industria, sed cum magna quiete, serenitate, & pace operationes longe eleuationi modo ex specialissima Dei motione, absque villo labore excerpantur, ad quem libertatis, & serenitatis statum non potest anima peruenire quo vique ab illo iam dicto seruitutis, & captiuitatis statu exeat, ut loco cit. sensus explicuimus. Vnde non oportet modo in huius propositionis elucidatione amplius immorari, sed ea quæ ibidem diximus, recolenda sunt. Sed